

50 років від дня народження Василя Сліпака

Василь Ярославович Сліпак (20 грудня 1974, Львів — 29 червня 2016, Луганське, Бахмутський район, Донецька область, Україна) — всесвітньо відомий український оперний співак, соліст Паризької національної опери, волонтер, учасник Революції гідності та бойових дій на сході України. Позивний Міф. Загинув у бою від кулі снайпера. Кавалер ордена «За мужність» I ст. (2016, посмертно), Герой України (2017).

Народився Василь у місті Львові 20 грудня 1974 року. Співати почав рано. Як і будь-яка дитина, був присутній на усіх домашніх святкових гостинах, які не обходилися без пісень. Полюбив ці мелодії, вони запали йому в душу. Шестирічним на сільському весіллі заспівав пісню тріо Мареничів «Тиша навкруги» (сл. і муз. Олександра Богачука).

У сім'ї ніхто професійно не був пов'язаний із музикою. Мати Надія Василівна працювала у конструкторському бюро, батько Ярослав Володимирович був спеціалістом виробничого підрозділу, старший брат Орест Ярославович, лікар за освітою. Але унікальний голос був у дідуся, на честь якого батьки назвали сина. Тому вважається, що талант Василя — від нього.

Із 1981 по 1991 роки навчався у Львівській школі № 46.

Усе в житті було пов'язано зі співом. У 1983 році, коли йому було 9 років, старший брат Орест відвів до Львівської хорової капели «Дударик», де Василь співав по 1994 рік. Саме Микола Кацал, керівник капели, став першою знаковою постаттю у творчості Василя Сліпака.

Світогляд, смак майбутнього оперного співака формували репертуарні твори українських композиторів, котрі представляють «золоту добу» розвитку жанру хорового концерту а сарелла другої половини XVII — першої половини XVIII століття, а саме: концерти Дмитра Бортнянського, Артема Веделя, Максима Березовського; колядки і щедрівки в обробках українських композиторів — Миколи Лисенка, Миколи Леонтовича, Кирила Стеценка, Олександра Кошиця. «Дударик» також виконував «Stabat Mater» Дж. Перголезі, «Carmina Burana» К. Орфа, Реквієм В. А. Моцарта, IX Симфонію Л. В. Бетховена, III Симфонію Kaddish («Каддиш») Л. Бернштейна та безліч ораторіальних полотен.

«Дударик» записав ряд платівок, компакт-касет та компакт-дисків, а також десятки концертних програм на радіо і телебаченні. У 1989 році колективові була присуджена Шевченківська премія.

Становлення Василя Сліпака як оперного співака відбувалося в оточенні професіоналів, що є важливою складовою системи професійної підготовки, сприяє формуванню манери виконання і розвитку особистості.

Зокрема, 19 травня 1985 року з нагоди 300-річчя з дня народження Й. С. Баха у Львівській обласній філармонії відбувся спільний концерт «Дударика» із Людмилою Божко (сопрано), народною артисткою України, Наталією Свободою (меццо-сопрано), заслуженою артисткою України, Володимиром Ігнатенком (тенор), заслуженим артистом України.

1 і 2 лютого 1986 року спільні концерти «Дударика» із Ніною Матвієнко, народною артисткою України, В. Ковальською та В. Півновим, лауреатами республіканських конкурсів.

У Будинку звукозапису Українського радіо 13 листопада 1987 року «Дударик» спільно з Ніною Матвієнко зробив фондовий запис українських народних колискових пісень.

30 грудня 1988 року, 5 січня 1989 року у Львівському театрі опери та балету ім. І. Франка (тепер — Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької) та 14 січня 1989 року у Колонному залі Київської Державної філармонії відбулися концерти хорової капели спільно з Ніною Матвієнко та тріо «Золоті ключі».

У червні-липні 1990 року капела із солістом В.Сліпаком вирушила у гастрольний тур містами США — Детройт, Рочестер (Нью-Йорк), Клівленд, Піттсбург, Філадельфія, Кергонксон (виступ у центрі Союзівка), Чикаго, Міннеаполіс, а також Канади — Торонто, Реджайна, Саскатун, Тандер-Бей, Садбері, Паувел-Ривер, Монреаль, Оттава.

18 червня 1990 року у Карнегі-Холі (Нью-Йорк, США) спільно із відомим солістом Метрополітен-опера басом Павлом Плішкою виконували «Безмежнеє поле» на вірші Івана Франка, музика Миколи Лисенка, молитву «Владико неба і землі» з опери Семена Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм», кантату про Почаївську Божу Матір, «Чуєш, брате мій» на вірші Богдана Лепкого, музика Левка Лепкого, обробка Кирила Стеценка, «За тебе, Україно» Станіслава Людкевича.

«Дударик» узяв участь у Міжнародному хоровому фестивалі (2-8 липня) у м. Паувел-Ривер (Канада, Британська Колумбія) і 9 липня 1990 року у Міжнародному фестивалі у Ванкувері (Canada Place).

У рамках VI Всесвітнього дня молоді 15 серпня 1991 року у м. Ченстохові (Польща) відбувся концерт капели «Дударик», на якому був присутній Папа Іван Павло II.

1992 року «Дударик» брав участь у 2 Міжнародному фестивалі духовної музики «Gaude Mater», який відбувся з 1 по 6 травня у м. Ченстохові (Польща), виконав «Кант про Почаївську Божу Матір» Миколи Леонтовича, колядку «Ой там на річці, там на

Йордані», обробка Кирила Стеценка, Херувимську пісню, ля мінор, Артема Веделя, «Алилуя» Михайла Вербицького.

Василь Сліпак у складі хорової капели виступав у найпрестижніших концертних залах України і світу: Національна опера України імені Тараса Шевченка, Національна філармонія України, Національний палац мистецтв «Україна», Карнегі-Хол (Нью-Йорк, США, 1990) собор Паризької Богоматері (Франція), зал West Edmonton Mall (Едмонтон, Канада), Ванкувер Ейр Плейс (Канада, 1990), Варшавська філармонія (Польща, 1991, 1992, 1994), Домський собор (Латвія, Рига), а також у Литві, Естонії (1987, 1991), Білорусі, Росії, Грузії, Молдові, Угорщині, Словаччині (1993, 1994), Австрії (1993), Італії, Ватикані, Бельгії, Нідерландах, Швейцарії (1993).

Попри рідкісний голос (контртенор), до Львівського Вищого державного музичного інституту імені М. В. Лисенка (тепер — Львівська національна музична академія імені Миколи Лисенка) вступив не відразу. Але він тоді багато виступав, гастролював. Познайомився із багатьма диригентами, композиторами — Мирославом Скориком, Володимиром Сіренком, Ігорем Андрієвським, Артуром Микиткою.

Лише 1992 року став студентом класу сольного співу народної артистки України (1979), лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1976), професора Байко Марії Яківни, під керівництвом якої оволодів значним репертуаром із творів українських і західноєвропейських композиторів. Виконував партії Алкіда з однойменної опери Дмитра Бортнянського та Лебеда у «Карміна Бурана» Карла Орфа. Брав активну участь у студентських концертах, уже тоді вирізнявся як талановитий і перспективний виконавець. Навчаючись в інституті (1992—1996), продовжував концертну діяльність. Виконував твори Дж. Каччіні, А. Фальконьєрі, А. Скарлатті, А. Стефані, А. Вівальді, А. Тенальї, Л. Вінчі, А. Страделли, А. Лотті, В. А. Моцарта, М. Березовського та інших композиторів. Співав у залі музично-меморіального музею Соломії Крушельницької.

Був першовиконавцем камерної кантати Олександра Козаренка для контртенора та інструментального ансамблю «П'єро мертвопетлює», прем'єра якої відбулася у 1994 р. у Львові. Василь Сліпак заявив про себе як про виконавця сучасної музики.

1994 року старший брат, аспірант медінституту, перебуваючи на конгресі кардіологів у Франції, познайомився з о. Павлом Когутом, який скерував його до редакції «Українського слова» у Парижі, де зустрів директора тижневика Ярослава Мусяновича, доктора медицини. Професор, приймаючи Ореста у власній оселі, розповідав про культуру та паризьке життя, познайомив із композитором українського походження Мар'яном Кузаном, наполегливо рекомендував залишити касету із записом Василя композиторові. За місяць Василеві Сліпаку надійшло запрошення від оргкомітету одного з найбільших музичних фестивалів у м. Клермон-Феррані (Франція).

За три місяці Василь зумів до готової програми підготувати ще «Страсті за Матвієм», «Страсті за Йоанном» Й. С. Баха, кантати Г. Ф. Генделя. Виконував мовою оригіналу німецькі, французькі пісні, італійські арії. На 10 Міжнародному конкурсі

ораторії і пісні «Гран-Прі France Telecom» (1994) у м. Клермон-Феррані (Франція) був єдиним із конкурсантів, хто співав свої рідні пісні в обробці Л. Ревуцького та М. Лисенка. Здобув Гран-прі й Гран-прі глядацьких симпатій. Дебют у Клермон-Феррані був справжньою сенсацією. Успішний виступ на конкурсі, прослуховування у відомих фахівців Паризької академії виявились вирішальними у творчій долі молодого співака, бо цим підтверджено оригінальність його голосу. І припинено до певної міри полеміку в «альма матер»: чи варто співати одночасно і контртенором, і баритоном.

Василеві Сліпаку надали право виступити зі своєю програмою у Парижі. Молодий баритон виступив у 1994 році із сольним концертом в опері м. Віші (Франція) — концерт із творів української народної музики.

У рамках П'ятого Міжнародного українського музичного фестивалю «Київ Музик Фест'94» 3 жовтня 1994 року у залі Будинку вчених НАН України у супроводі камерного оркестру «ARСНІ» (диригент — Ігор Андрієвський) виконував камерну кантату О.Козаренка «П'єро мертвопетлює». Глядачі викликали В.Сліпака на біс, що на концерті сучасної камерної музики було вперше.

15 квітня 1995 року в Одесі на сорокавосемігодинному музичному марафоні Першого Міжнародного фестивалю сучасного мистецтва «Два дні і дві ночі нової музики» у присутності президента фестивалю професора Бернгарда Вульфа, одного з визнаних лідерів «нової музики», проректора Вищої школи музики у Фрайбурзі (Німеччина), виконував кантату О.Козаренка «П'єро мертвопетлює». Успіх повторився, як і у Львові. Кантата звучала двічі.

У квітні 1995 року брав участь у телевізійній передачі «Класік-прем'єр», зйомки відбувалися у Національному палаці мистецтв «Україна». Виконував аріозо Керубіно з опери Вольфганга Амадея Моцарта «Весілля Фігаро» у супроводі заслуженого академічного симфонічного оркестру Національної радіокомпанії України, диригент Володимир Сіренко.

1995 року брав участь у V Міжнародному фестивалі концертного мистецтва у м. Жиліні (Словаччина), де виконував програму з барокових арій у супроводі клавесину. Виступ-концерт тривав годину, упродовж якої прозвучало одинадцять творів.

16 травня 1995 року відбувся сольний концерт у Києві у межах Четвертого міжнародного форуму музики молодих, у першому відділі якого прозвучала модерна музика, а в другому — бароко, зокрема твір Марини Денисенко «Три фрагменти зі старовинної сюїти» (1991) на слова Жоашена дю Белле для камерного ансамблю та контртенора, який було написано за пропозицією Василя Сліпака. Він же став його першим виконавцем. Твір має присвяту Василеві Сліпаку, і саме в його виконанні (друга редакція, 1994) разом із камерним оркестром «Українська спадщина» (художній керівник та диригент — О. Андрєєв) композиція прозвучала у камерному концерті.

19 травня 1995 року слухачі мали змогу оцінити обдарування і вагомість оцінок унікального голосу Василя Сліпака на урочистому відкритті Міжнародного

фестивалю музичного мистецтва «Віртуози», яке відбулося у Львівській обласній філармонії. Співак разом із капелою «Дударик» та Богданою Хідченко (сопрано) виступив у «Карміна Бурана» К. Орфа, в якій виконав відразу дві партії — смаженого лебедя (контртенор) і мандрівного монаха (баритон).

23 червня 1995 року у концерті, що відбувся у Львівському залі органної та камерної музики, виконав уривок з опери Джуліо Каччіні.

На запрошення Міхаеля Стріхаржа, відомого європейського скрипаля, педагога, мецената, у серпні 1995 р. разом із камерним оркестром «Академія» (Львів), під диригуванням Мирослава Скорика, взяв участь у 45 Міжнародному музичному молодіжному фестивалі «Das Treffen» (Байройт, Німеччина), виконав партію з опери К. Орфа «Бернауерін»[de]. Тоді ж М. Стріхарж організував зустріч Василя Сліпака із диригентом Даніелем Баренбоймом.

Восени 1995 року на кінцевому концерті Міжнародного фестивалю сучасної музики «Контрасти», що відбувається у Львівській обласній філармонії, звучав оркестровий твір Ігоря Щербакова «Арія Пассіоне», в якому цитується арія «O, blüte nur, du, liebest Herz» зі «Страстей за Матвієм» Й. С. Баха. За задумом, цю єдину на весь оркестровий твір вокальну фразу мала на кульмінації співати сопрано, яка мусила сидіти десь у глибині оркестру, неподалік роялю. Вийшло так, що мала заспівати Ольга Пасічник, проте вона чомусь не приїхала, і її замінив Василь. Ефект був надзвичайний, коли він раптово піднявся над оркестром і неймовірно драматично виконав свою фразу.

У Львівському залі органної та камерної музики 8 та 10 грудня 1995 року хор (кер. — Ярослав Гнатовський) і оркестр Вищого музичного інституту імені Лисенка «Perpetuum Mobile» (музичний керівник та диригент — Георгій Павлій) виконали оперу «Дідона й Еней» Генрі Перселла. Серед солістів був гість з Великої Британії Джордж Ньютон Фітцджеральд у ролі Енея.

Це була ексклюзивна подія для України — перше концертне виконання (мовою оригіналу в автентичній манері) в Україні опери «Дідона й Еней» англійського барокового композитора. Василь Сліпак виконав не одну, а відразу три арії: Відьмака (контратенор), Духа Меркурія (баритон) і Юнги (тенор).

Співак, окрім рідної, вільно володів багатьма іноземними мовами: італійською, французькою, англійською, німецькою, іспанською, польською, російською, що створювало можливість доступу до інформації, почуття свободи у спілкуванні з людьми, можливість кар'єрного зростання — вираження себе як частини світу.

У 1995 році виконував твори Йоганна Себастьяна Баха, Вольфганга Амадея Моцарта, Йозефа Гайдна, Джузеппе Верді, Жоржа Бізе, Жака Оффенбаха, Ігора Стравінського, Модеста Мусоргського, Олександра Бородіна, Юлія Гальперіна.

В опері м. Клермон-Феррана вперше у Франції виконувалась комічна опера П'єра Карле де Шамблена Маріво «Гра любові і випадку». Василь Сліпак виконував головну чоловічу партію молодого юнака-скарбника Дуранте, виступаючи поряд із

відомими французькими співаками Катрін Ешнер, Робером Куртасьйо, П'єром Тома. Прем'єра відбулася 31 грудня 1995 року і 1 січня 1996 року, викликавши велике зацікавлення французів. Вокальна майстерність Василя Сліпака дістала найвищу оцінку публіки.

Через кілька днів після тріумфу в опері виступив із сольним концертом, у якому прозвучала українська класика — арії з опер Д. Бортнянського і М. Березовського, романси і солоспіви Д. Січинського, Я. Лопатинського, М. Лисенка, С. Людкевича, М. Колесси. На біс виконав оригінальний твір Еріка Саті «Дафенейло», у якому поєднано звучання баритона й контртенора. Акомпаніатором виступив відомий паризький піаніст Бернард Леруа. Програма цього концерту наступного дня була записана на компакт-диск.

Виконував Реквієм В. А. Моцарта в опері м. Клермон-Феррана, Парижі й місті Сен-Луї (Франція) у супроводі оркестру під керівництвом Жана-П'єра Ло Рі.

20 квітня 1996 року на запрошення ЮНЕСКО разом із хоровою капелю «Дударик» брав участь в акції-посвяті 10-й річниці аварії на ЧАЕС — у соборі Паризької Богоматері (Нотр-Дам де Парі) співав у концерті-реквіємі у присутності глав дипломатичних представництв, дипломатичного персоналу всіх іноземних посольств та місій, акредитованих у Франції.

1996 року брав участь у 6 Міжнародному фестивалі духовної музики «Gaude Mater», що відбувся з 1 по 6 травня у м. Ченстохові (Польща). У супроводі камерного оркестру Львівської обласної філармонії «Віртуози Львова», диригував Сергій Бурко, виконав 53 кантату (Schlage doch, gewünschte Stunde, BWV 53) Й. С. Баха, Stabat Mater Антоніо Вівальді.

Василя Сліпака запрошено до участі у Сьомому міжнародному фестивалі музичного мистецтва «Віртуози», котрий проходив з 17 по 26 травня 1996 року у Львівській філармонії.

У рамках Міжнародного музичного фестивалю сучасної музики «Дні музики Краківських композиторів» 31 травня 1996 року разом з Ольгою Пасічник (сопрано), Валерієм Буймистером (баритон) брав участь у концерті у Сукеніце, концертній залі Національного музею польського мистецтва ХІХ століття (Краків, Польща). У супроводі камерного оркестру «Віртуози Львова» (диригент Роман Ревакович) виконав камерну кантату Олександра Козаренка «П'єро мертвопетлює».

У квітні 1997 року брав участь у шостому Міжнародному театральному фестивалі-лабораторії «Мистецьке березілля. Музика» (Київ).

У жовтні 1997 року на І фестивалі «Золотоверхий Київ» у залі Національної філармонії України хор Інституту мистецтв Національного педагогічного інституту імені М. П. Драгоманова (керівник — Людмила Байда) виконав композицію Віктора Степурка — театралізовану містерію-диптих «Супраментальний сон», що складається з 2-х ч.: «Павана (У місячних тонах)» і «Павана (У засніжених ланах)» для контртенора, баритона та жін. хору. На символічні вірші Олекси Трохименка

(поет. псевдонім В. Степурка). Його перша частина «Павана у місячних тонах» — солісти Василь Сліпак і Микола Гобдич. Виконання здійснювалося у супроводі спеціальної хореографічної постановки.

Ще дуже молодий Василь Сліпак у 1997 році успішно подолав конкурсне випробування на вступ до складу Паризької національної опери. Його голос дав змогу йому почати сольну кар'єру у Франції та Європі.

У м. Ріоні (Франція) у 1997 році був учасником фестивалю класичної і джазової музики «Рояль у Ріоні».

На Міжнародному пісенному конкурсі у м. Марманді (Франція) у 1998 р. отримав приз «Молода надія», брав участь у концерті переможців.

Продовжив студії у навчальному центрі Lyric Паризької національної опери (Франція), де співпрацював із Жаном-П'єром Бліве, найкращим педагогом із вокалу в Європі. Постійно вчився, мав потребу самовдосконалення. Його педагогами були: Бернар Лантель, Рашель Якар, Жан-П'єр Ло Ре.

23 березня, 18 квітня 1998 року в Опері Бастилії виконав партію Ротного в опері «Євгеній Онегін» П. Чайковського.

15 січня 1999 року в Опері Бастилії виконав партію Андреаса в опері «Кармен» Ж. Бізе.

В Опері Бастилії у 1999 році виконав партії графа Чепрано («Ріголетто» Дж. Верді), Тріфона («Євгеній Онегін» П. Чайковський), Стрежнєва («Хованщина» М. Мусоргський).

Партію фламандського депутата в опері «Дон Карлос» Дж. Верді виконує 23, 26, 30 червня і 3, 7, 10, 13 липня 1999 р.

У 1999 р. за ініціативи Василя й місцевої музичної компанії Ego1 у Франції (Париж, Ле Ман) із гастролями побувала хорова капела «Дударик». На концерті у столиці Франції хор під керівництвом французького диригента Жана-П'єра Ло Ре зі Сліпаком-солістом виконав франкомовну ораторію «Апокаліпсис за св. Іваном» Жана Франсе.

У сезоні 1999—2000 р. 18, 23, 27 лютого і 1, 4, 8, 11 березня 2000 р. виконував партію другого німецького генерала в опері «Війна і мир» С. Прокоф'єва, постановка Опері Бастилії (Франція), — одна з перших самостійних ролей молодого артиста у Паризькій національній опері. Співав на одній сцені із відомим українським оперним співаком Анатолієм Кочергою, який виконував партію фельдмаршала Михайла Кутузова.

21 березня 2000 року в Опері Бастилії виконав партію Андре в опері («Кармен» Ж. Бізе).

У сезоні 2000—2001 р. 24, 26, 29 жовтня і 1, 4, 7, 9 листопада 2000 р. виконав партію другого німецького генерала в опері «Війна і мир» С. Прокоф'єва, постановка Опери Бастилії (Франція).

У вересні 2001 року брав участь у майстер-класах Джанін Райс, Ренати Скотто і Терези Берганца. На сцені театру виконував партії Мазетто у «Дон Карлос» Дж. Верді, Ескамілью «Кармен» Ж. Бізе.

13 вересня, 15 вересня, 19, 22, 25, 28 вересня, 1, 15, 18, 21, 24, 27, 29 жовтня і 1, 3 листопада 2001 року в Опері Бастилії виконав партію судового пристава графа в опері «Ріголетто» Джузеппе Верді.

12 жовтня 2001 року виконував партію Стрежнева в опері «Хованщина» М. Мусоргського, постановка Опери Бастилії (Франція).

Співав на «Радіо Франс», у турне по Франції і за кордоном.

З нагоди святкування єдиного Дня російської мови у Російському центрі науки і культури у Парижі (2001) брав участь у концерті «Зізнання у коханні», виконував твори на вірші Олександра Пушкіна, музика Юлія Гальперіна.

Також у листопаді 2001 року був запрошений на кінофестиваль «Онфлер» (французький фестиваль, присвячений російському кіно), що відбувається у м. Онфлер (Франція).

10, 13, 15, 17, 20, 23, 27 грудня, 2001 р., 8, 10, 12 січня 2002 р. виконував партію Стрежнева в опері «Хованщина» М. Мусоргського, постановка Опери Бастилії (Франція).

Василь Сліпак виступив інтерпретатором ролей Ліндорфа, Дапертутто, Коппеліуса, Міракля у «Казках Гофмана» Жака Оффенбаха в Мілані, Бреші, Комо, Кремоні (Італія) у 2002 році. Цього ж року у супроводі оркестру під керівництвом Жана-П'єра Ло Рі виконав «Реквієм» Джузеппе Верді у церкві Сен-Мадлен (Париж).

31 травня, 26, 29 червня і 2, 5, 9, 12 липня 2002 року в Опері Бастилії виконав партію Андре з опери «Кармен» Ж. Бізе.

5 і 6 листопада 2002 року у театрі Фрешчіні, що у м. Павія (Італія), виконав партії Ліндорфа, Дапертутто, Коппеліуса, Міракля в опері «Казки Гофмана» Жака Оффенбаха.

У червні 2005 року у церкві Святої Трійці у Парижі виконав арію Диявола в «Жанна д'Арк на вогнищі» Артура Онегера, під керівництвом Жана-П'єра Ло Рі, у супроводі великого симфонічного оркестру «Леополіс», художній керівник і диригент Мирослав Мигаль, а також ораторію в супроводі хору під керівництвом Карла Лоре.

У жовтні 2005 року брав участь у концерті класичної музики «Чоловік та Жінка», що проходив у рамках щорічного Фестивалю «Погляд з України» — «Regard

d'Ukraine» (Париж та передмістя), який організувала асоціація «Проліски» («PROLISKY», Франція).

У травні 2006 р. в театрі «Аталант» у Парижі (Франція) відбувся концерт «Зізнання у коханні». Василь Сліпак у супроводі композитора Юлії Гальперіної виконував твори на слова Олександра Пушкіна.

У жовтні 2006 року у театрі опери та балету ім. Соломії Крушельницької та Львівському будинку органної та камерної музики брав участь у концертних програмах з нагоди 35-ліття від часу створення «Дударика».

Виконував головну партію в опері-балеті «Золота рибка» Юлія Гальперіна, світова прем'єра відбулася у листопаді 2006 року у театрі м. Валь-д'Уаз і театрі Роджера Барата м. Ербле (Франція).

У січні-лютому 2007 року у культурному центрі Жака-Бреля м. Вільбон-сюр-Іветт (Франція) виконував Реквієм В. А. Моцарта. Разом із хором церкви Марії Батіньоль (Париж), вокальним ансамблем «Cantasio» (Париж), хорами картезіанського монастиря м. Со-ле-Шартре (Франція), м. Нозе (Франція), Жоскена Депре м. Вільбон-сюр-Іветт (Франція) у супроводі симфонічного оркестру університету Париж-Південь XI на чолі із Мартіном Барралом.

На початку 90-х, відразу після проголошення незалежності, Василь Сліпак із братом Орестом, солідаризуючись із людьми з особливими потребами, були серед перших, які долучилися до руху «Віра і світло», спільнота «Веселка», що утворилася при храмі свв. Володимира і Ольги у Львові.

Влітку 1993 та 1994 рр., спільно з командою Міжнародної федерації Ларш із Канади (котру очолював відомий богослов і проповідник Генрі Ноуен), брати допомагали організувати духовні притулки для молоді. Василь певний час співав у хорі церкви свв. Володимира і Ольги, парафіянином якої був. Генрі Ноуен неодноразово згадує Василя у своїх «Українських щоденниках».

Разом з братом Орестом організував концерти у колоніях для неповнолітніх, аби морально підтримати тих, хто опинився за ґратами.

У 2004 році був активним учасником Помаранчевої революції.

Співак 19 років прожив у Парижі. За цей час йому двічі пропонували французьке громадянство, і двічі він відмовлявся, бажаючи бути громадянином України.

Під час Революції гідності мав контракт в Опері — не міг прибути до Києва. Та з початком Євромайдану очолив волонтерський рух — координував у Франції громадські акції, спрямовані на підтримку України. Співак став активним учасником усього, що відбувалося в діаспорі: підтримав Паризький Євромайдан, який триває від 24 листопада 2013 року. 24 листопада в Парижі на площі Прав людини (Трокадеро) навпроти Ейфелевої вежі відбулася акція на підтримку Євромайдану в Україні. На заклик Репрезентативного комітету української громади Франції з Парижа та інших

міст Франції близько 300 осіб вийшли на мітинг під прапорами України та ЄС. Очолив волонтерський рух і координував у Франції акції на підтримку України. Постійно відправляв на Майдан передачі з гуманітарною допомогою, збирав гроші, влаштовував благодійні концерти.

Василь Сліпак організував проведення регулярних публічних лекцій для представників засобів масової інформації, освіти та політики, що допомагало правдиво висвітлювати події в Україні.

12 січня 2014 року у Парижі провів мітинг солідарності на підтримку Євромайдану.

Брав участь в акції на підтримку російського телеканалу «Дощ» 9 лютого 2014 р. у Парижі.

Організував і провів 16 лютого 2014 року Артмайдан-маніфестацію, котра супроводжувалася виступами музикантів, співаків, художників, акторів, що підтримували українських протестувальників.

Був серед активістів, які 19 лютого 2014 року біля українського посольства організували акцію вшанування пам'яті людей, розстріляних 18 лютого 2014 року на вул. Інститутській.

Акції проти російської агресії у Франції

5 березня 2014 року провів у Парижі чергову людну маніфестацію проти агресії Росії. За ініціативи активістів Об'єднання Євромайдан Париж, українці пікетували Міністерство закордонних справ Франції із закликами до дипломатів, спонукати світову спільноту, залучити всі можливі дипломатичні, економічні, інформаційні та інші засоби для припинення загарбницького втручання Росії у внутрішні справи України.

5 червня 2014 року неподалік будівлі Національної асамблеї Франції українські, сирійські й російські активісти провели акцію протесту проти візиту Путіна до Парижа. Організаторами з української сторони були учасники Паризького «Євромайдану», котрий став уже 41-м у французькій столиці. Вів мітинг Василь Сліпак.

З нагоди Дня Незалежності України 24 серпня 2014 року організував і провів у Парижі акцію «Смайли для України» — фотосесію учасників в українському національному одязі.

4 вересня 2014 року у Парижі, на площі Трокадеро, біля Палацу Шайо, брав участь в акції протесту проти продажу «Містралів» Росії.

У жовтні 2015 року Міжнародна ініціативна група української діаспори, до складу якої увійшли — Василь Сліпак, Ірина фон Бург, Володимир Когутяк, організувала й провела антивоєнну акцію Stop Putin's War In Ukraine.

Був серед активістів ініціативи «Євромайдан Бордо» («Collectif Euromaidan Bordeaux»), які, створивши відповідну петицію, у грудні 2015 р. домоглися скасування показу російського фільму «Крым. Путь на Родину», що розповідає про анексію півострова.

28 лютого 2016 року у Парижі узяв участь у мітингу на знак протесту проти російської агресії в Україні та з нагоди другої річниці анексії Криму Російською Федерацією.

8 березня 2016 року під стінами МЗС Франції близько 30 українських, російських та французьких активістів вимагали ембарго на російську нафту, а також блокування системи SWIFT.

8 червня 2016 року організував у Парижі протест українців перед Сенатом Франції і наступного дня перед Національною Ассамблеєю в ході дискусії про необхідність скасування санкцій проти Росії.

10 червня 2016 року організував Міжнародний марш «Stop Putin War in Ukraine!», в якому взяли участь близько 30-ти країн світу. Акція мала великий вплив на рішення про продовження санкцій Європейського Союзу проти РФ.

Асоціація «Оперні виконавці — дітям»

З метою пояснення французькій аудиторії мовою мистецтва ситуації в Україні й зібрати достатньо грошей на допомогу дітям жертв війни, щоб надати притулок, нагодувати та запропонувати їм якомога більше підтримки 12 липня 2014 року Василь Сліпак спільно з колегами, відомими європейськими оперними співаками, а саме: Гоша Ковалінська (меццо-сопрано), Гійом Дюссо (бас), Тьєрі де Марслі (тенор) створив Фонд «Opera friends for children/Оперні виконавці — дітям», гуманітарну некомерційну організацію.

Відповідно до законодавства Французької Республіки 10 жовтня 2014 року змінили назву на Асоціація «Opera friends for children/Оперні виконавці — дітям».

Співаки організували й провели серію концертів, всі кошти від яких перераховані на потреби дітям. Кожен музикант, співак і диригент працює безкоштовно.

Перший концерт на допомогу українським дітям відбувся 9 листопада 2014 року у соборі м. Сен-Жені-Лаваль (Франція). В інтерпретації Марджорі Маурі (сопрано), Гоші Ковалінської (меццо-сопрано), Тьєрі де Марслі (тенор), Василя Сліпака (баритон), Гійома Дюссо (бас) прозвучав Реквієм, ре мінор, Ор. 48 Габрієля Форе у супроводі Андрія Шевчука (фортепіано).

28 листопада 2014 року відбувся концерт у соборі святого Володимира Великого у Парижі. Василь Сліпак виконував Реквієм, ре мінор, Ор. 48 Габрієля Форе.

Повернувшись із війни, у 2015 р., продовжив волонтерську діяльність: давав благодійні концерти в Українському центрі у Парижі, допомагав дітям-сиротам, які втратили батьків на війні.

13 лютого 2016 року у каплиці Паризької верфі виконував Реквієм, ре мінор, Ор. 48 Габрієля Форе.

16 квітня 2016 року у храмі Нотр-Дам-дю-Мон-Кармель м. Барселонн-дю-Жер (Франція) продовжує серію концертів виконання класичної музики. Виконував Реквієм, ре мінор, Ор. 48 Габрієля Форе.

Благодійна організація «Українське братство»

У Парижі 21 грудня 2014 року разом із друзями вшанував пам'ять 17 полеглих бійців 40 батальйону ЗСУ. Блакитно-жовті стрічки з прізвищами загиблих героїв причепили до новорічної ялинки, подарованої Москвою і встановленої навпроти собору Паризької Богоматері. Цього дня створив благодійну організацію «Українське братство/Fraternité Ukrainienne», яка й понині допомагає українським захисникам.

Українське братство організувало благочинні концерти та ярмарки, збирало пожертви громади на допомогу фронту під час українських мітингів та демонстрацій. На гроші, зібрані на одному з мітингів у січні 2015 року, Василь зорганізував купівлю машини «Форд» для «Правого сектора», на наступному — повний комплект одностроїв та взуття для добровольчого батальйону «Карпатська Січ». Спільно з піаністкою Людмилою Чичук 25 березня 2015 року організував у Парижі концерт на підтримку батальйону ОУН.

9 травня 2015 року у Паризькій церкві Сен Мері Василь Сліпак організував, під егідою «Fraternité Ukrainienne/Українського братства», благодійний концерт української та класичної музики «Ми можемо! Ми зробимо!» У ньому взяли участь українські митці, які працюють у Франції: сам Василь Сліпак, а також — Олександр Куконін, Андрій Малахов, Олександра Діденко, Ольга Дубинська, Олександра Майєт та Ірина Кушлярук.

30 травня 2015 року у Культурному центрі Азербайджанської Республіки у Парижі відбувся благодійний концерт класичної музики, організований спільно «Українським братством» та франко-українською Асоціацією «Медична допомога та Благодійність France-Ukraine». Зібрані кошти були витрачені на запрошення шести дітей загиблих українських воїнів до українського табору у містечку Розе на Сході Франції.

Асоціація «Перетинаючи Європу»

Асоціацію «Перетинаючи Європу» (французькою — «A travers l'Europe»), як зв'язок між українськими та європейськими журналістами, науковцями, соціологами, громадськими активістами, створено у 1999 році. З початком війни займається допомогою дітям, вдовам, родинам військових.

До діяльності організації в січні 2015 року долучився В. Сліпак. У квітні його було обрано заступником голови організації. Разом із українськими музикантами і співаками, які працюють чи навчаються в Парижі, під егідою «A travers l'Europe», Василь організував 14 липня 2015 р. у Культурно-інформаційному центрі Посольства

України Франції благочинний концерт на користь сиріт війни в Україні та дітей воїнів — захисників Батьківщини. Прозвучали твори української музики та західних композиторів. Завдяки зібраним коштам влітку та восени 2016 року було запрошено дітей-сиріт війни на відпочинок в Україну.

За тиждень до поїздки на фронт, у червні 2016 р., Василь провів кілька днів у Розе (Франція): разом з іншими активістами української громади готував територію для відпочинку дітей, полеглих у Війні на Сході України Героїв. Співак сам перекладав для візового центру документи запрошених дітей.

Почесним головою асоціації є Василь Сліпак — посмертно.

Інші благодійні заходи

27 червня 2014 року взяв участь у благодійному концерті, що відбувся в Культурно-інформаційному центрі Посольства України у Франції. Виконав «Щаслива будь» на муз. В. Барвінського, сл. Б. Лепкого.

Брав участь у благодійній виставці-ярмарку української культури, яка відбулася 19 квітня 2015 року у м. Венсенні (Франція) за співпраці двох українсько-французьких асоціацій «АРТ культура і креативність» та «Ідеї без кордонів».

У січні 2016 року брав участь у добродійному концерті, що відбувся у Культурно-інформаційному центрі Посольства України у Франції у рамках ART-проекту Людмили Чичук «Сила мистецтва».

Уперше поїхав на війну у травні 2015 р. Пробув там понад місяць. Позивний «Міф» на честь Мефістофеля з'явився відразу. Воював у Пісках у районі Донецького аеропорту. Брав участь у боях за Авдіївку у складі 1-ї окремої штурмової роти 7-го окремого батальйону Добровольчого українського корпусу (ДУК ПС) — не через політичні переконання, поїхав туди, де брали добровольців. Повернувся пораненим.

Василь не планував повністю віддаватися війні. Просто був дуже активною людиною. Для нього важливо було знаходитися там, де він потрібен: на сцені і на війні.

Вдруге поїхав на фронт у вересні 2015 року, у с. Водяне під Маріуполем, на лінію зіткнення, у жовтні повернувся до Парижа.

Улітку 18 червня 2016 року втретє поїхав на Донбас, щоб доправити зібрану допомогу захисникам-добровольцям, і планував залишитися там на півроку. Але 29 червня 2016 року, виконуючи бойове завдання як кулеметник у складі 1-ї штурмової роти Добровольчого українського корпусу «Правий сектор» (ДУК ПС), загинув у бою близько 6:00 від ворожої кулі калібру 12.7 мм, яку випустив снайпер з великокаліберної гвинтівки.

Василь Сліпак ціною власного життя врятував побратимів. Українські захисники відбили атаку російських збройних формувань на смт Луганське (Бахмутський район Донецька область) з боку міста Дебальцеве та перейшли у

контрнаступ, посунувши противника з двох укріплених позицій на висотах поблизу с. Логвинове.

30 червня 2016 року у м. Дніпрі відбулося прощання із В.Сліпаком. На жалобну церемонію в обласній лікарні імені І. І. Мечникова прийшли сотні людей. Відспівав Василя Сліпака протоієрей УПЦ КП о. Дмитро Поворотний. Після прощання тіло співака доправили до Львова.

1 липня 2016 року поминальне богослужіння, яке очолив Преосвященніший владика Венедикт, єпископ-помічник Львівської Архиепархії УГКЦ, відбулося в Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла. Тисячі львів'ян прийшли попрощатись із Новітнім Героєм України, всесвітньо відомим оперним співаком. Разом з архиєреєм за упокій душі Героя молились: о. Степан Сус, настоятель Гарнізонного храму та Голова Центру Військового Капеланства ЛА УГКЦ, о. Богдан Прах, ректор Українського католицького університету, військові капелани та священнослужителі УГКЦ, духівництво РКЦ та УПЦ КП.

Василя Сліпака поховали на Личаківському цвинтарі на полі почесних поховань № 76.

22 листопада 2018 року на Личаківському цвинтарі завершили встановлення пам'ятника на могилі Героя України Василя Сліпака. Замовник — управління капітального будівництва Львівської облдержадміністрації. Виконавець — ФОП Володимир Криськів із командою. Художнє оформлення — п. Андрій, обробка гранітної поверхні піскоабразивною сумішшю з повітрям під тиском, виготовлення напису під сусальне золочення, та Володимир Степаник, робота із сусальним золотом. Пам'ятник виготовлений із танського граніту, родовище якого знаходиться біля с. Танське, Уманський район, Черкаська область.

Освячення пам'ятника відбулось 29 червня 2019 року.

Вшанувати пам'ять героя в річницю загибелі на Личаківський цвинтар прийшов п'ятий президент України Петро Порошенко.

Стиль

Василь Сліпак полонив глядачів своєрідним голосом та вокальною культурою. Йому, зазвичай, легко вдавалось заволодіти увагою аудиторії, вразити її, викликати у неї найширшу гаму емоцій — здивування, зітхання, радість, захоплення. Він був природний, артистичний на сцені.

Василь умів ансамблювати у хорі, але було видно, що він соліст. Йому притаманні були культура голосу і досконала сценічна гра, впевненість у фразуванні, виразна дикція, свобода орудування «mezza voce», уміле розложення динамічних ефектів, свіжість, справжнє захоплення сценічним образом.

За своїм музично-естетичним розвитком В.Сліпак ішов далеко попереду всіх студентів.

Унікальний голос Сліпака надзвичайно гармонійно поєднувався із його статуєю. Він — високий на зріст, привабливої зовнішності, по-французьки галантний — все це викликало адекватну реакцію слухачів.

Школа, культура, техніка — це для нього було понад усе. Проявив себе вдумливим талановитим музикантом.

Творчий доробок

Основні оперні партії

Оперні партії	Опера	Автор опери
Ескамільо	«Кармен»	Жорж Бізе
Фігаро	«Весілля Фігаро»	Вольфганг Амадей Моцарт
Рамфіс	«Аїда»	Джузеппе Верді
Борис	«Борис Годунов»	Модест Петрович Мусоргський
Ігор	«Князь Ігор»	Олександр Порфирівич Бородин
Гремін	«Євгеній Онегін»	Петро Ілліч Чайковський
Дон Жуан, Командор, Мазетто	«Дон Жуан»	Вольфганг Амадей Моцарт
Ліндорф, Коппеліус, Міраклъ	«Казки Гофмана»	Жак Оффенбах
Спарафучіле	«Ріголетто»	Джузеппе Верді
Зарастро, посвячених, Принц Пріст	Оратор «Чарівна флейта»	Вольфганг Амадей Моцарт
Рене, король Провансу	«Іоланта»	Петро Ілліч Чайковський
Коллен, Марсель	«Богема»	Джакомо Пуччіні
Мефістофель	«Фауст»	Шарль Гуно
Банко	«Макбет»	Джузеппе Верді
Джованні да Прочіда	«Сицилійська вечірня»	Джузеппе Верді

Філіп II, король Іспанії	«Дон Карлос»	Джузеппе Верді
Базиліо	«Севільський цирульник»	Джоаккіно Антоніо Россіні
Ральф	«Пертська красуня»	Жорж Бізе
Граф Родольфо	«Сомнамбула»	Вінченцо Белліні
Дон Альфонсо	«Так чинять усі»	Вольфганг Амадей Моцарт
Демон	«Демон»	Антон Григорович Рубінштейн
Смерть, Гучномовець	«Імператор Атлантиди»	Віктор Ульманн
Священник, Браконьєр	Борсук, «Пригоди Лисички»	лукавої Леош Яначек

Дискографія

Вінілові платівки (LP)

- 2001 — MC Solaar – Cinquieme As

Аудіокасети

- 1990 — «Пісня Дударика»
- 1990 — «Свята Літургія»
- 1992 — «Дударик»

Лазерні диски

DVD

- 1995 — «Дідона і Еней». Опера в 3-х діях.
- 2000 — «Війна і мир» Сергія Прокоф'єва
- 2000 — «Війна і мир» Сергія Прокоф'єва
- 2008 — «Війна і мир» Сергія Прокоф'єва
- 2005 — «Соловей» Ігоря Стравінського
- 2011 — «Імператор Атлантиди» Віктора Ульманна

CD

- 1996 — Сольний концерт у Парижі.
- 1997 — «Найкращий Реквієм світу»
- 1998 — «Найкращий Реквієм світу»

- 1999 — «Соловей» Ігоря Стравінського
- 2001 — «Соловей» Ігоря Стравінського
- 2001 — «Нова музика України — композитори, твори, виконавці. Мультимедійна база даних»
- 2001 — MC Solaar – Cinquieme As
- 2001 — MC Solaar – Cinquieme As
- 2009 — «Євгєній Онєгін»
- 2010 — «Соловей» Ігоря Стравінського
- 2015 — «Імператор Атлантиди» Віктора Ульманна
- 2016 — «Імператор Атлантиди» Віктора Ульманна

Нагороди

- 1994 рік — Гран-прі на 10 Міжнародному конкурсі «Гран-Прі France Telecom» у м. Клермон-Феррані (Франція);
- 1994 рік — Гран-прі глядацьких симпатій на 10 Міжнародному конкурсі «Гран-Прі France Telecom» у м. Клермон-Феррані (Франція);
- 1998 рік — приз «Молода надія» на Міжнародному конкурсі у м. Марманд (Франція);
- 15 жовтня 2011 року став фіналістом Міжнародного оперного конкурсу Armel, здобувши приз «Найкращий чоловічий виступ»;
- 19 вересня 2015 року Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет нагородив медаллю «За жертвовність і любов до України»;
- 30 червня 2016 року — Орден «За мужність» I ст.(посмертно) — за особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові.
- 20 лютого 2017 року — звання Герой України та Орден «Золота Зірка» (посмертно) — *за виняткову мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові.*
- 11 березня 2018 року — відзнака ДУК ПС «Бойовий Хрест Корпусу» (посмертно) — вшановуючи пам'ять та засвідчуючи довічне перебування в лавах Добровольчого Українського Корпусу «Правий сектор».
- 29 червня 2020 року — статус народного визнання «Лицар Доброї Волі» (посмертно) — за добровольчу участь та виявлений героїзм у бойових діях за волю та незалежність України. Відзнака міжнародного проєкту «Фундація національно-патріотичного єднання і духовності «Лицар Доброї Волі».

- 27 червня 2023 року — відзнака «Почесний знак Святого Юрія» (помертньо).

Цікаві факти

- Василько-Дударик — так ще змалку називали Василя сусіди.
- У час, коли Василь Сліпак почав віднаходити свій особливий дар — унікальний контртенор, який звучав як поважне мецо-сопрано, він із Юрієм Коласою на одній репетиції «Дударика» імітував Монсеррат Кабальє та Фредді Мерк'юрі, виконавши «Барселону». Це всім дуже сподобалося, і відтоді при кожній нагоді їх просили заспівати це ще раз.
- Юрій Кочубей, Надзвичайний і Повноважний Посол України у Французькій Республіці (1992—1997), першим на офіційному рівні інформував Україну про перемогу у м. Клермон-Феррані у 1994 р.
- Партії чотирьох дияволів з опери Оффенбаха «Казки Гофмана» на півдні Італії Василеві Сліпаку згадували дуже довго. Глядачі аплодували стоячи і казали, що він — природжений Мефістофель.
- У Ліонській опері (Франція) 25 травня 2014 року в «Аїді» вийшов на сцену з прапором України.
- Посилка з особистих речей оперного співака Василя Сліпака довела колишнього бійця АТО до сліз.
- «Місяць на небі» — улюблена пісня Василя Сліпака.
- Як на передовій рятував братів наших менших.
- Володимир Омелян, міністр інфраструктури України, двоюрідний брат співака.
- Перший доброволець, якого визнала офіційна влада й нагородив Президент України Петро Порошенко.
- Василь Сліпак — народний Герой України — «Вашингтон пост».
- Проект «Дзеркала тижня. Україна» показує долю України через долі різних людей.
- Звернення Львівської міської ради до Голови Верховної Ради України А. Парубія щодо внесення подання до Президента України про присвоєння почесного звання «Герой України» помертньо львів'янину Василю Сліпаку, який загинув в зоні АТО.
- Міський голова Львова Андрій Садовий від імені громади міста звернувся до Президента України з ініціативою надати звання «Герой України».
- Співак надихнув Дану Павличко на створення путівника Awesome Lviv. Презентація 11.11.2016 р.
- Колегія Міністерства культури України рекомендувала Національній музичній академії України присвоїти Великому залу Академії ім'я Василя Сліпака.

- У мультимедійному залі музейного комплексу «Громадянський подвиг мешканців Дніпропетровщини», або скорочено — «Музей АТО», можна почути голос співака.
- 10 квітня 2017 р. нагороду «Зірка Героя» отримали батьки Василя Надія Василівна та Ярослав Володимирович.
- Людмила Огнева, дослідниця української вишивки, за фотографією відтворила орнамент сорочки Василя Сліпака.
- 27 січня 2018 р. українська громада Франції звернулася до міністра закордонних справ України Павла Клімкіна з проханням надати ім'я Василя Сліпака, Героя України, соліста Паризької національної опери, українському культурно-інформаційному центру у Франції.
- Перебуваючи на передовій, перекладав французькою мовою фільм української продюсерки «Ми воїни».
- Селекціонер Ігор Хорош вивів новий сорт ірисів і назвав «Василь Сліпак».

Вшанування пам'яті

З метою вшанування пам'яті Василя Сліпака створено Міжнародну некомерційну благодійну організацію «Фундація Василя Сліпака». Виконавчий директор Сліпак Орест Ярославович. НБУ випустило монету на честь Героя України Василя Сліпака. Офіційна дата введення в обіг – 21 червня 2021 року.

«Отvetka@ua» — моноп'єса у стилі постмодернізму, що поєднує слово, образ, колір, звук, дію, візуалізацію. Написана у березні 2017 року. Побудована на суцільних монологіях головної героїні, якій вкрай важливо проговорити все те, що відбувається навколо. Твір має посвяту Василеві Сліпаку з позивним «Міф», українському співакові, що загинув на Сході України. Відомий оперний виконавець у монодрамі постає зі спогадів головної героїні. Саме завдяки образу Василя Сліпака канва драми наповнена фрагментами класичних оперних творів, що відповідають творчому репертуару Василя Сліпака. Прем'єра 22 листопада 2017 р. у програмі мистецького колажу «Лабіринт із криги та вогню» до річниці Революції Гідності у Національному центрі театрального мистецтва імені Леся Курбаса. Сценічне читання актриси Анастасії Губанової.

«Ответка» є ключовим словом, навколо якого авторка вибудовує репліки та монологи головної героїні. Жанр твору, за визначенням авторки – монобомба. Авторці вдалося реалізувати бажання написати п'єсу про героя-чоловіка, не вдаючись до відтворення чоловічої оповідної функції, а представивши чоловічий образ опосередковано — через емоційний жіночий наратив, який, поза сумнівами, для неї самої є органічнішим. Це цікавий і самобутній драматургічний текст про війну на Сході України, який водночас бере участь в оновленні текстових стратегій сучасної біографічної драми про митця, активно задіявши такі ресурси: підміну протагоніста, завдяки чому замість сповідальності біографічні відомості подаються через свідчення і запитання; доконструювання реальної біографії.

Сюжет

Вона п'є каву, а за склом чатують танки під брезентом. Це сон, минуле чи майбутнє? Хто знає. Але таймер бомби цокають. Що робити, коли запрошують на весілля дружкою після похорону? Коли друг стає ворогом, а можливо, і вбивцею? Коли «брат» стає Каїном, а тобі судилося бути Авелем, як перестати любити? І як вижити після катастрофи і не бути ні жертвою, ні катом? Як позбутися люті, відчаю, страху і знайти сили і бажання жити після смерті найдорожчого? І де шукати нове дихання? У помсті? У забутті? У втечі чи... у музиці?... Вона любила, але він обрав війну, бо не міг інакше. Але що робити їй тепер самій із ненародженою дитиною у цьому світі, жорстокому, продажному, безнадійному? Бо йде війна, велика гібридна війна, уже світова. І як відповісти на несправедливість, відчай і смерть? Щоб вижити, їй потрібна «ответка».

Відомі постановки

Запорізький муніципальний театр-лабораторія «Ві»

29 вересня 2018 р. актриса Анна Миронова, режисерка Наталія Мостопалова-Гапчинська представили монодраму у Запорізькому театрі-лабораторії VІE. У музичному оформленні використано твори Філіпа Гласа, а також арії з опери «Фауст» і партії з «Реквієму», які виконував Василь Сліпак. Додано текст про Каїна та Авеля, якого не було в п'єсі, і провела цю притчеву історію через всю виставу. А «ответка», на думку авторів постановки, це дитина, яку народить героїня вистави.

Запорізький муніципальний театр «Ві» представив монодраму у Києві 18 лютого 2019 р. у рамках проекту «Лабіринт із криги та вогню» Центру Леся Курбаса.

Постановку презентували 30 березня 2019 р. на Всеукраїнському театральному фестивалі малих форм «Майстерія» (2019).

У межах конкурсного фестивалю на здобуття найвищої театральної нагороди Придніпров'я «Січеславна-2019», що відбувався у Дніпровському національному українському музично-драматичному театрі ім. Тараса Шевченка, Анна Миронова перемогла у номінації «Краща жіноча роль» за роль жінки у виставі «Ответка@UA».

14 жовтня 2020 р. до Дня захисника України телеканали Суспільного показали відеOVERсію моновистави, яку зняли журналісти UA: ЗАПОРІЖЖЯ.

Закарпатський академічний обласний український музично-драматичний театр імені братів Шерегіїв.

17 квітня 2022 р. на малій сцені театру відбулась прем'єра монодрами у постановці заслуженого артиста України Михайла Фіщенка, акторка Дар'я Горшкова.

Культурно-мистецький центр «Арт-Галактика»

30 червня 2022 р. у Полтаві монодраму презентували актори Полтавського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені Миколи Гоголя заслужений артист України Богдан Чернявський виступив режисером

постановки, у головній ролі артистка театру та кіно Ольга Чернявська. Музичне оформлення — заслужений працівник культури України Леонід Сорокін. Технічне забезпечення – творче об'єднання «AVANT».

П'єсу показали у Кракові на 9 Міжнародному фестивалі українських театрів «Схід-Захід» у серпні 2022 р.

У театрі «Сузір'я» (Київ) показ відбувся 4 листопада 2022 р.

У день пам'яті Василя Сліпака полтавський театральний дует привіз 20 грудня 2022 року виставу до Львова. Постановка відбулася у приміщенні львівського Першого театру для дітей та юнацтва за громадської ініціативи директора ПП «МЕДІС» Андрія Петруха, який із залученням до культурного простору товариства медиків організував дуже доречний вітальний пролог для полтавських гостей і львівської еліти зі спогадами про Героя України Василя Сліпака від Василевого брата Ореста.

За ініціативи Українського культурного осередку імені Василя Сліпака та Франко-української асоціації «Ідеї без Кордонів» прем'єра моновистави відбулася 9 лютого 2023 р. у Парижі.

Фестиваль Українська театральна весна в Стокгольмі розпочався 2 березня 2023 р. моновиставою «Ответка@ua». Організатори: Український Альянс в Швеції, Українсько-Шведський культурний клуб, Українська жіноча організація, Український театр в Швеції «МІ».

Театр Атталії Гаврюшенко

3 липня 2022 р. у глядацькій залі Рівненського міського палацу культури народний театр Атталії Гаврюшенко представив прем'єру вистави «Хто з мечем прийде...» за п'єсою Неди Нежданої «Ответка». Режисер Олена Гордійчук, у головній ролі актриса театру Олександра Курганова, музичне оформлення Сергій Романішин.

Монотеатр «Кут» (м. Хмельницький)

Війна змусила залишити рідне місто Запоріжжя Анну Миронову, яка після власної трирічної акторської перерви, вперше поставила у Хмельницькому моновиставу Неди Нежданої «Ответка».

Підготовлено за матеріалами відкритих джерел